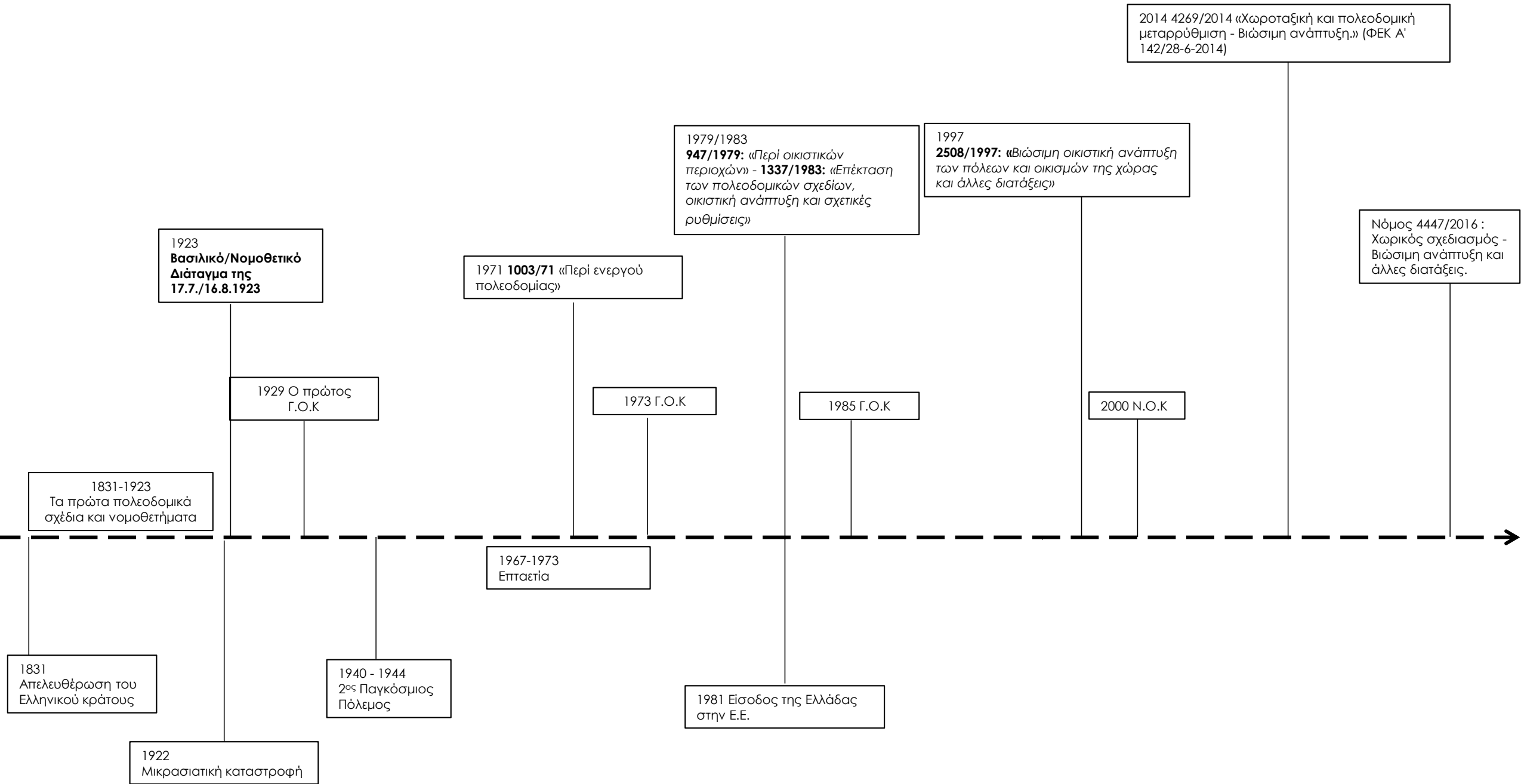

Εκτός σχεδίου δόμηση και κρατική παρέμβαση στον αστικό χώρο. Ο ρόλος του Σχεδίου Πόλεως

Υποψήφιος Διδάκτωρ:
Κουρτίνος Χρυσόστομος

Χώρα	Τύπος σχεδιασμού	Επίπεδο με την κύρια αρμοδιότητα στον χωρικό σχεδιασμό	Επίπεδο με την ενδιάμεση αρμοδιότητα στον χωρικό σχεδιασμό	Επίπεδο με την μικρότερη αρμοδιότητα στον χωρικό σχεδιασμό
Δανία	Ολοκληρωμένη προσέγγιση	Τοπικό	Περιφερειακό	Εθνικό
Γαλλία	Περιφερειακή οικονομική προσέγγιση / ολοκληρωμένη προσέγγιση	Εθνικό	Τοπικό/περιφερειακό	Υπερ-τοπικό
Γερμανία	Περιφερειακή οικονομική προσέγγιση /ολοκληρωμένη προσέγγιση	Τοπικό Περιφερειακό Εθνικό		Υπερτοπικό/Υποπεριφερειακό
Ιταλία	Πολεοδομική Παράδοση	Τοπικό, Περιφερειακό		Εθνικό, Υπερ-τοπικό/υπο-περιφερειακό
Αγγλία	Σχεδιασμός χρήσεων γης/ ολοκληρωμένη προσέγγιση περιφερειακή οικονομική προσέγγιση	Εθνικό, Τοπικό	Περιφερειακό	Υπερτοπικό/Υποπεριφερειακό
Ελλάδα	Πολεοδομική Παράδοση	Εθνικό	Υπερ-τοπικό/Υπο-περιφερειακό/Περιφερειακό	Τοπικό
Πολωνία	Ολοκληρωμένη προσέγγιση	Εθνικό/Τοπικό		Περιφερειακό επίπεδο (μικρής αρμοδιότητας στην σχεδίαση) Υπερτοπικό / υπο-περιφερειακό επίπεδο (χωρίς αρμοδιότητα)

Μεσαιίου μεγέθους αστικά κέντρα οριζόμενα από το Urban Atlas (Urban Audit)

Χρονικές Τομές (1945, 1975, 2006, 2018)

Καβάλα

Ιωάννινα

Λάρισα

Βόλος

Πάτρα

Καλαμάτα

Ηράκλειο

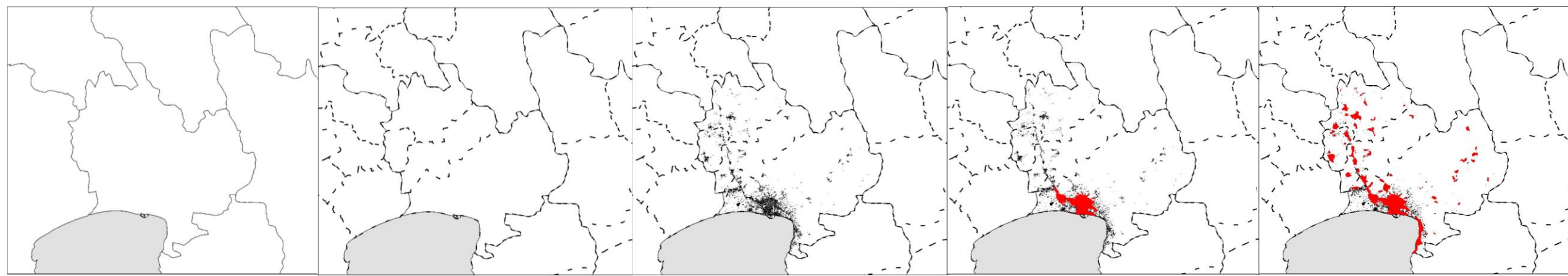

Φορείς-Πηγές Δεδομένων

- Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.)
- United States Geological Survey (U.S.G.S.)
- Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού (Γ.Υ.Σ.)
- Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Υ.Π.Ε.Κ.Α.)
- Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας (Ο.Ε.Κ.)
- Ηλεκτρονική Πολεοδομία (e-portfolio)
- Πολεοδομικές Υπηρεσίες Πόλεων Μελέτης
- Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων. Διεύθυνση Καταπολέμησης της Φτώχειας - Τμήμα Κοινωνικών Πολιτικών Στέγασης
- Εθνικό Κτηματολόγιο & Χαρτογράφηση Α.Ε.
- European Space Agency (ESA)
- European Environment Agency (EEA) (Urban Audit: Urban Atlas)

Μελετώμενα όρια περιοχών

- Όρια Καλλικρατικού Δήμου
  - Σχέδιο Πόλεως Κεντρικού Οικισμού
  - Σχέδια Πόλεως, Τοπικά Ρυμοτομικά, Όρια οικισμών
  - Δημιουργία χρονικών τομών (Έτη: 1945, 1975, 2006 και 2018)
  - Όριο Αστικής συνέχειας (Ορισμός ΕΛΣΤΑΤ) $\leq 200\mu$

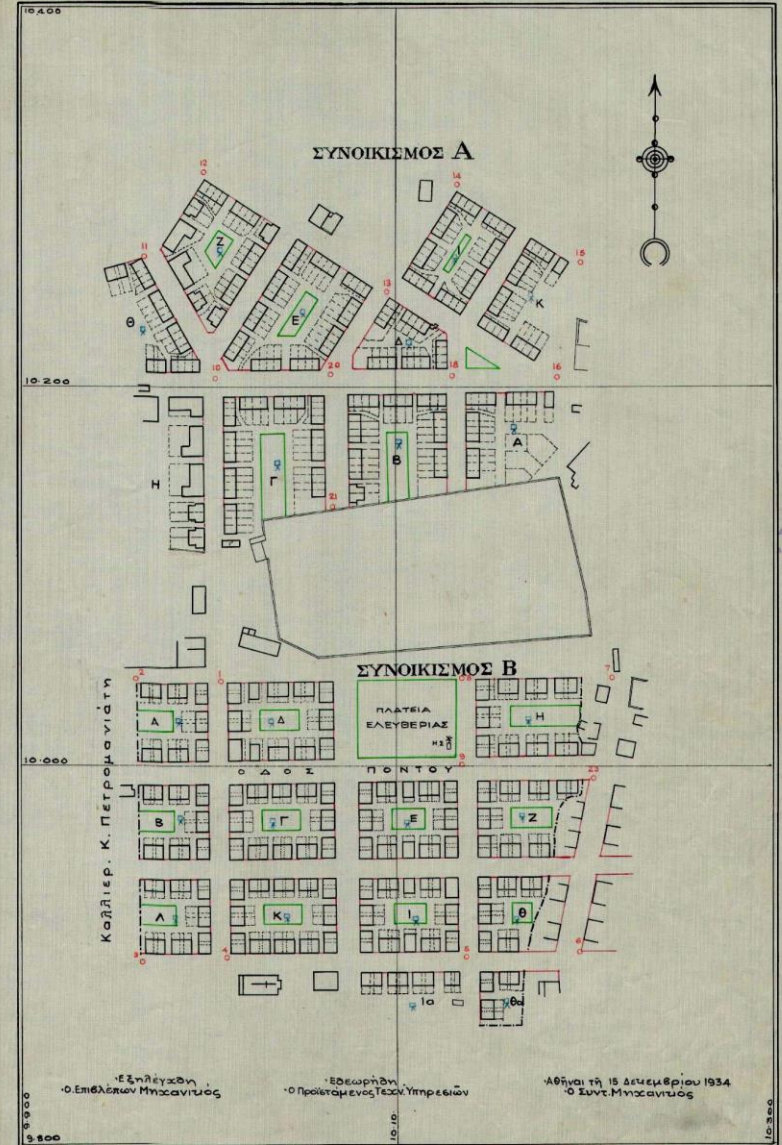

Περιορισμοί

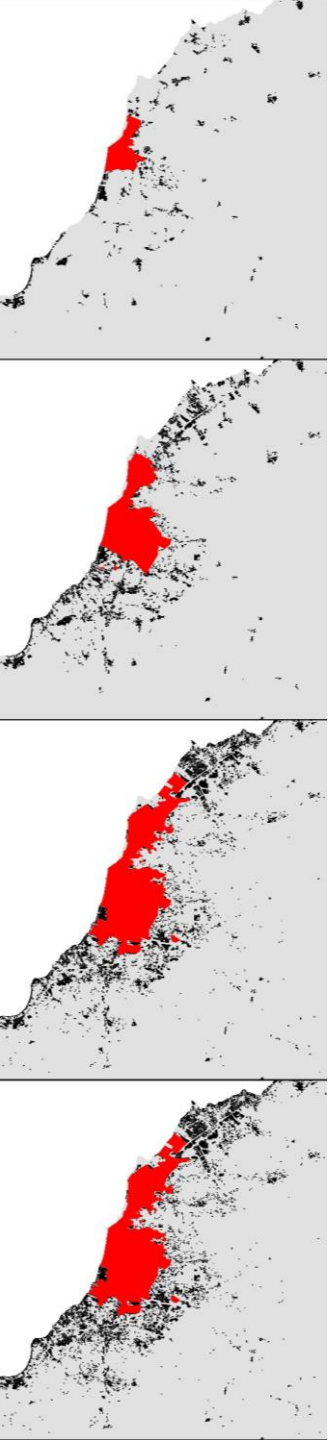
- Προσφυγικοί Οικισμοί
  - Διανομές Υπουργείων Γεωργίας, Πρόνοιας και Ε.Α.Π.
- Όρια Οικισμών
  - μη οριοθετημένοι οικισμοί (Οριοθετήσεις μετά το 1983)

ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΙ Α & Β ΠΑΤΡΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ
ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΣ
ΤΕΧΝΙΚΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

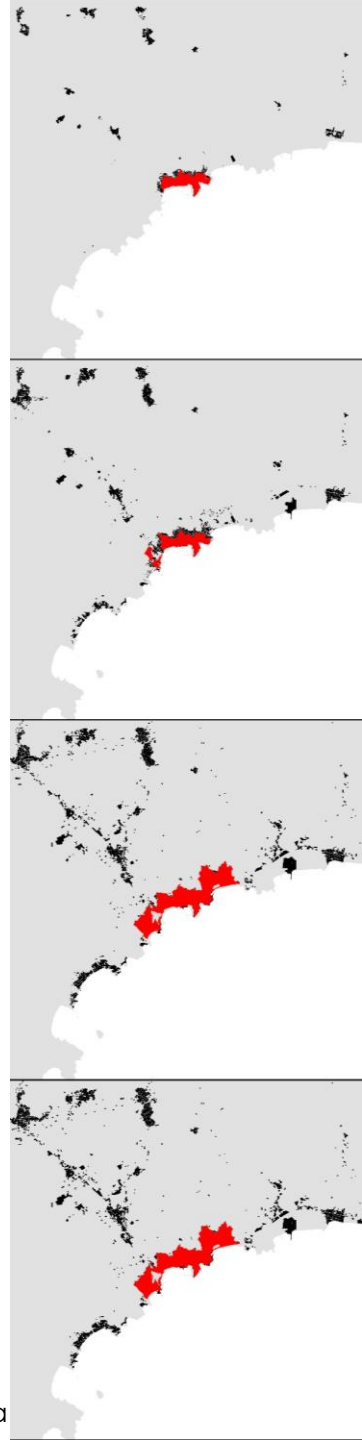

Πάτρα

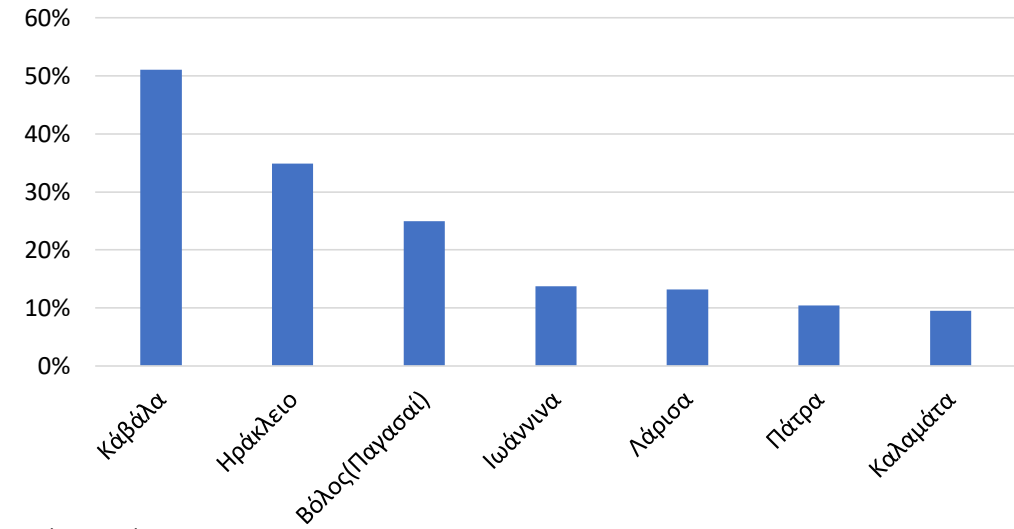
- Ψηφιοποίηση των επεκτάσεων των Σχεδίων Πόλεως Κεντρικών Οικισμών 1923-2018
- Ψηφιοποίηση Σχεδίων Πόλεως ή ορίων δευτερευόντων οικισμών και τοπικών ρυμοτομικών
- Εντοπισμός και ψηφιοποίηση διανομών Υπουργείων Γεωργίας και Πρόνοιας (περιορισμένη)
- Ψηφιοποίηση του αστικού ιστού στα έτη 1945, 1975, 2006 και 2018 με χρήση
  - Αεροφωτογραφιών,
  - Διαγραμμάτων
  - Δορυφορικών εικόνων
- Εύρεση του πληθυσμού των οικισμών από το 1920-2011

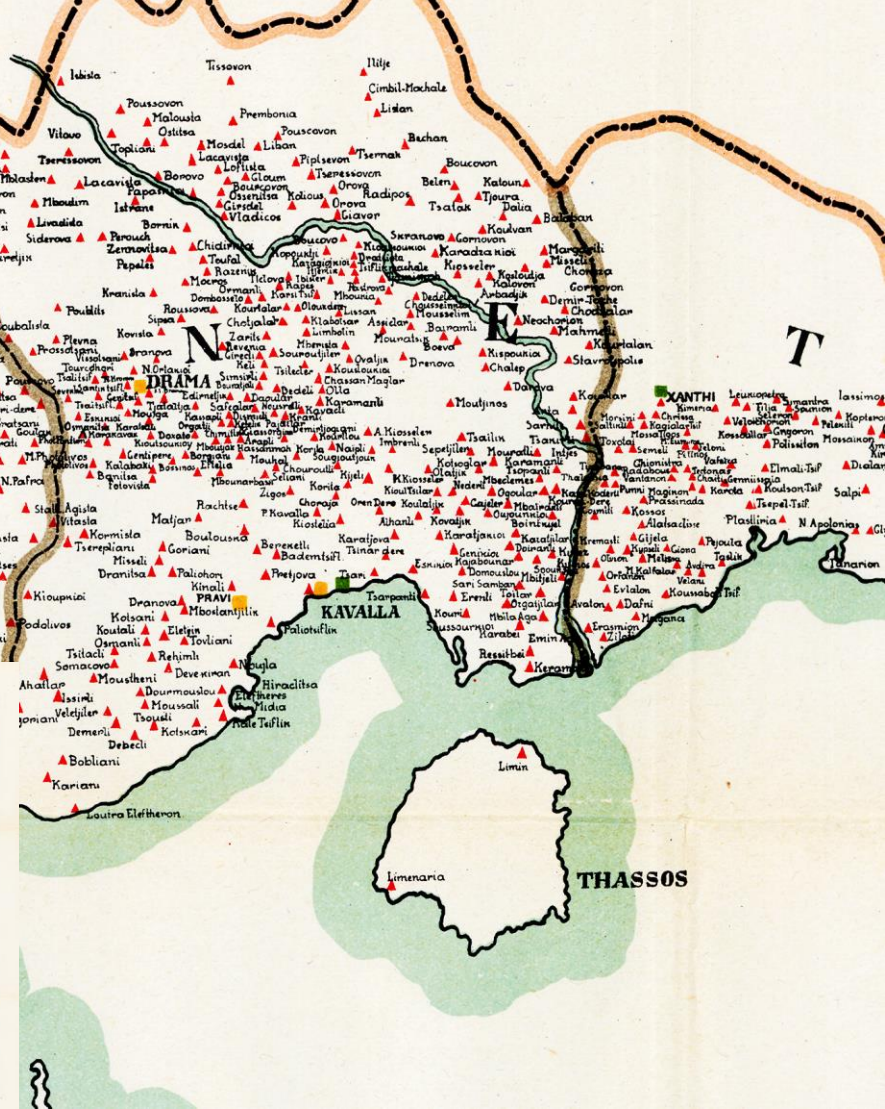
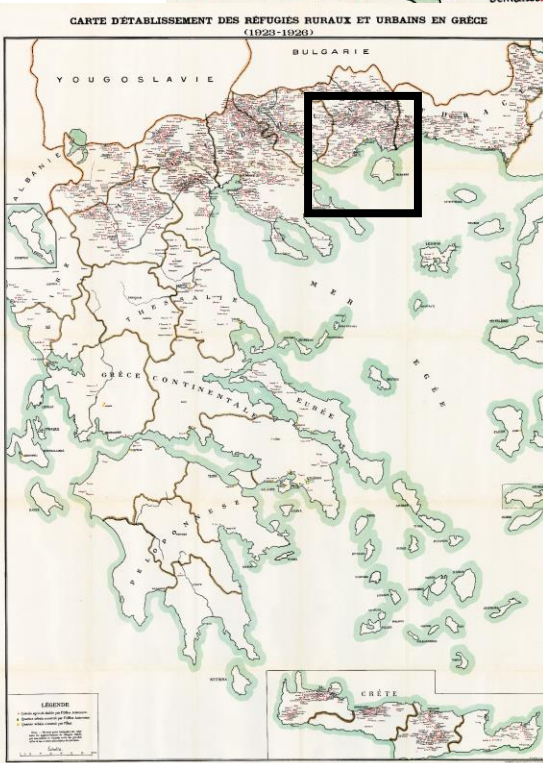
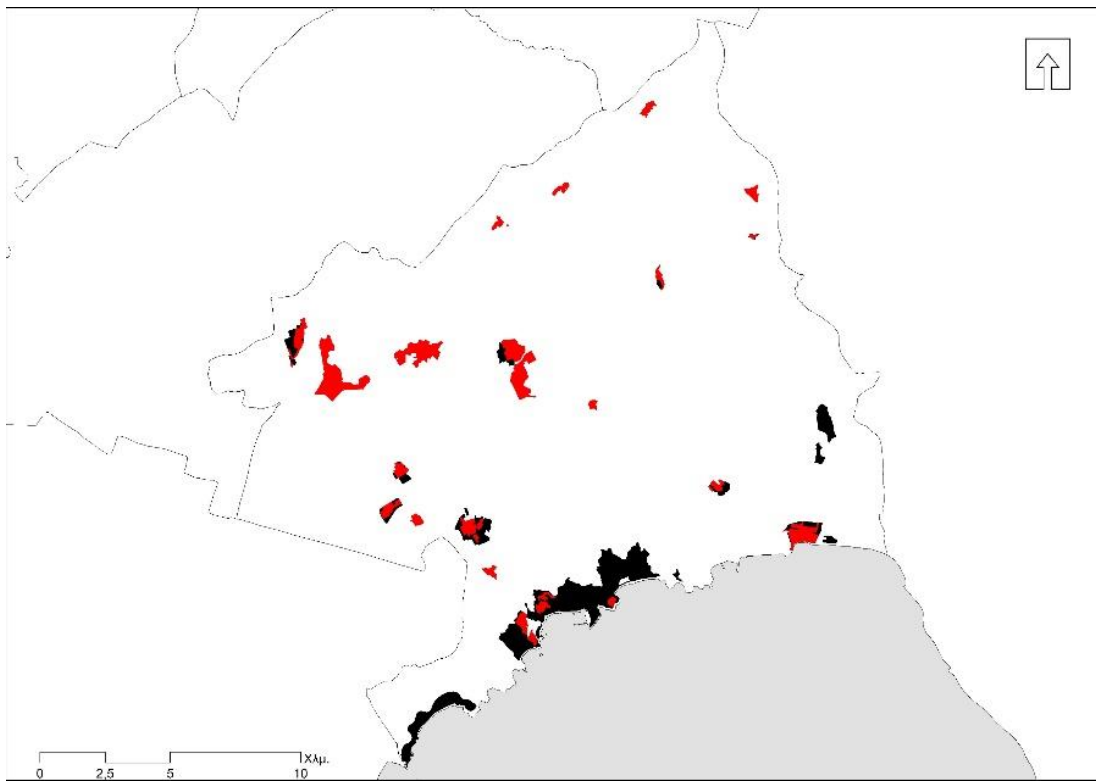
Καβάλα

Ποσοστό Προσφυγικού πληθυσμού 1928

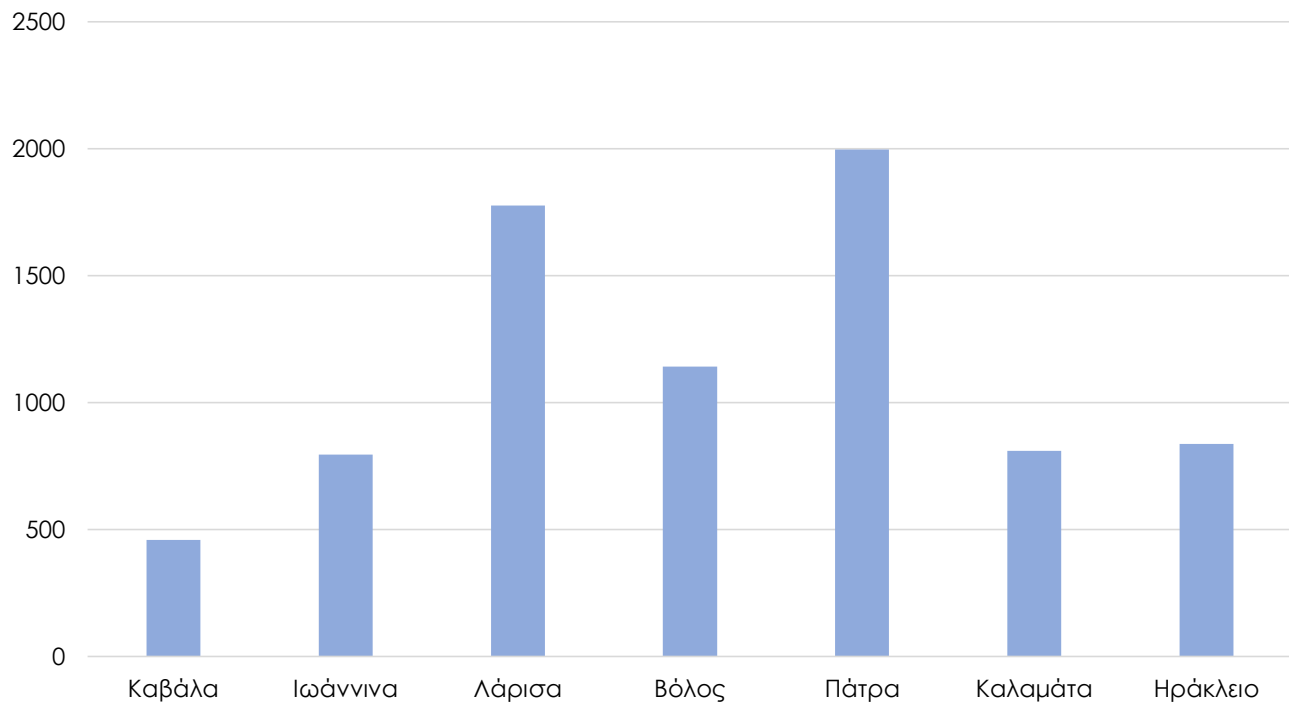
Πηγή: Λεωντίδου Α. (2011)

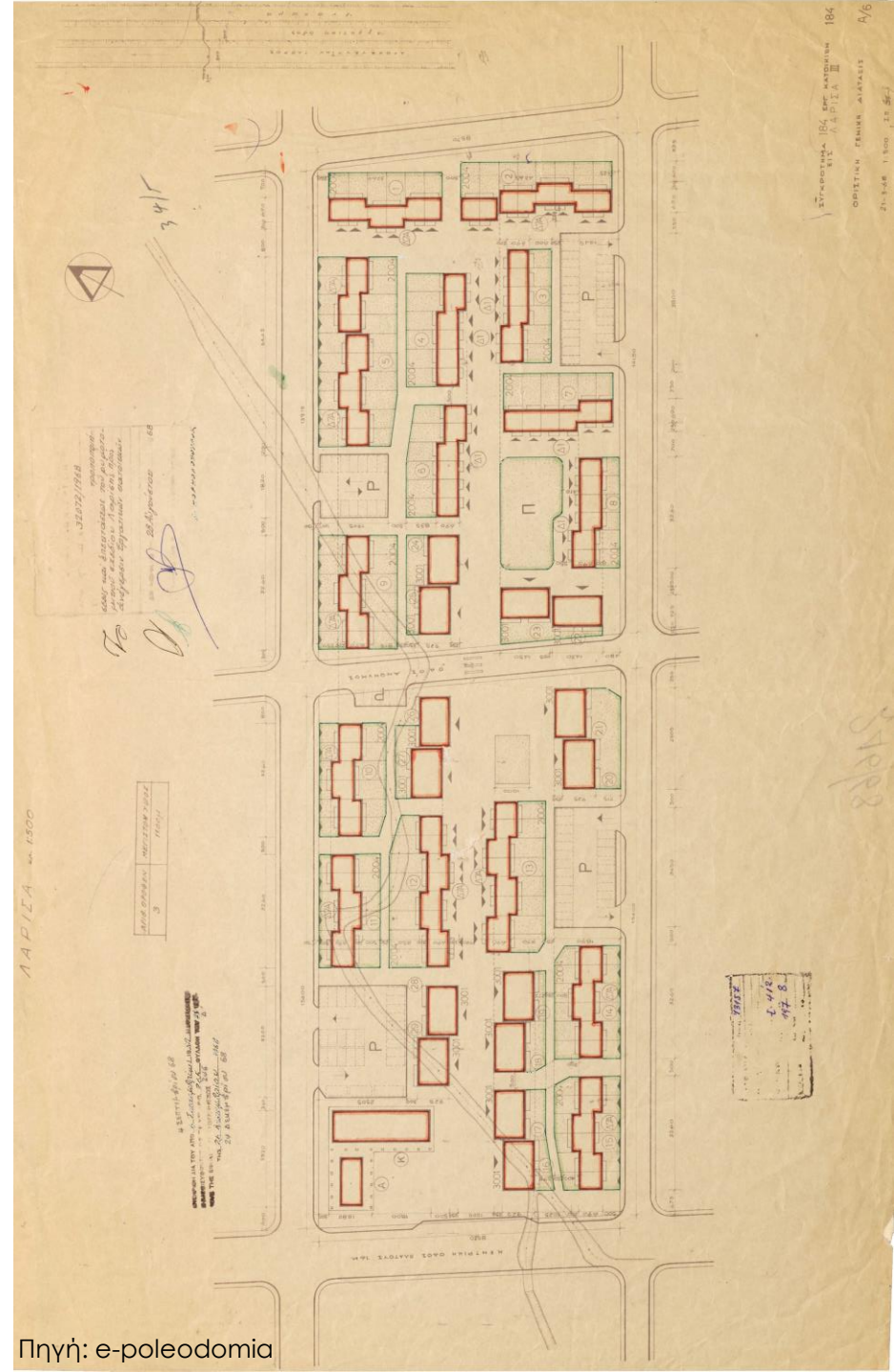
Πηγή: Κοινωνία των Εθνών

Πόλη	Αριθμός Συγκροτημάτων	Αριθμός κατοικιών
ΚΑΒΑΛΑ	7	460
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	7	795
ΛΑΡΙΣΑ	8	1777
ΒΟΛΟΣ	10	1141
ΠΑΤΡΑ	14	1996
ΚΑΛΑΜΑΤΑ	11	810
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	8	837

Αριθμός Εργατικών Κατοικιών Καλλικρατικών Δήμων

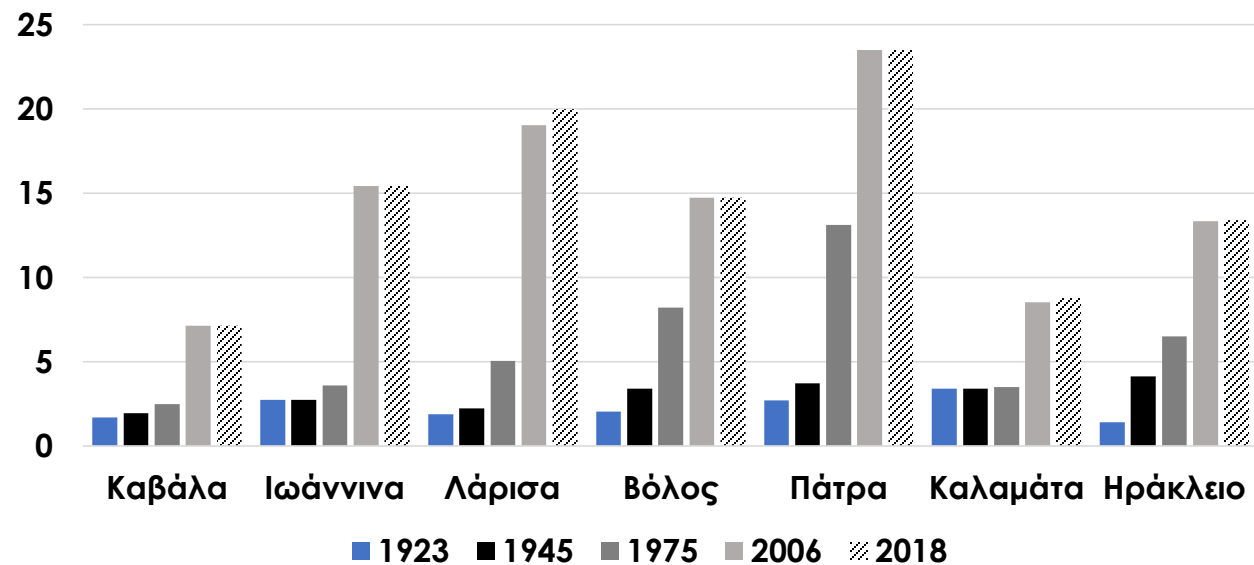
Πηγή: Ο.Ε.Κ.

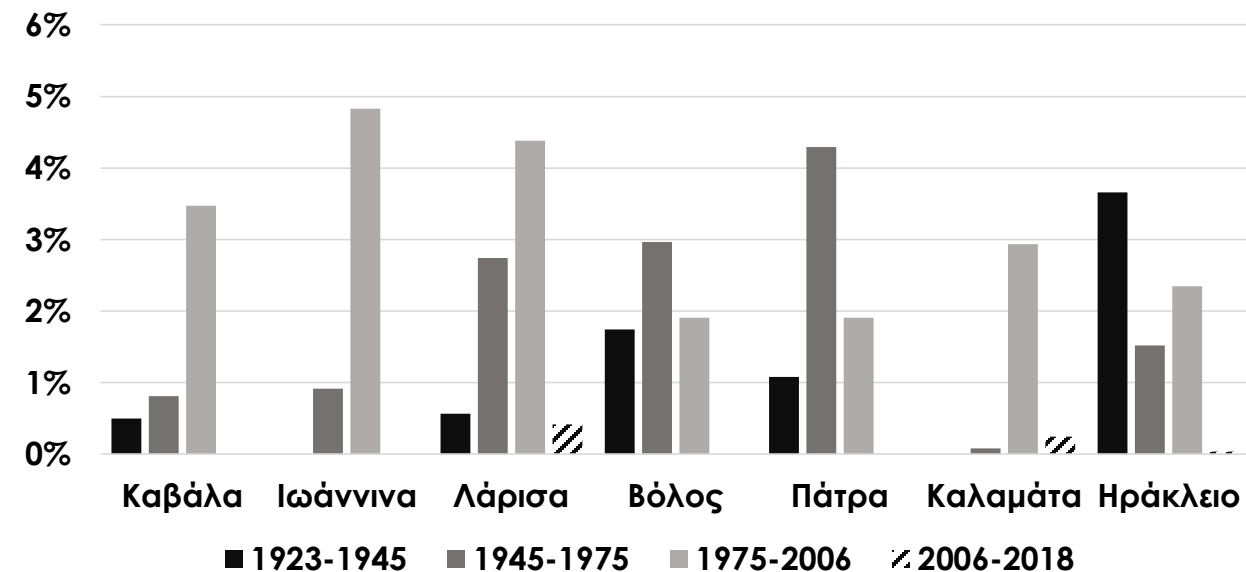
Πηγή: e-poleodomia

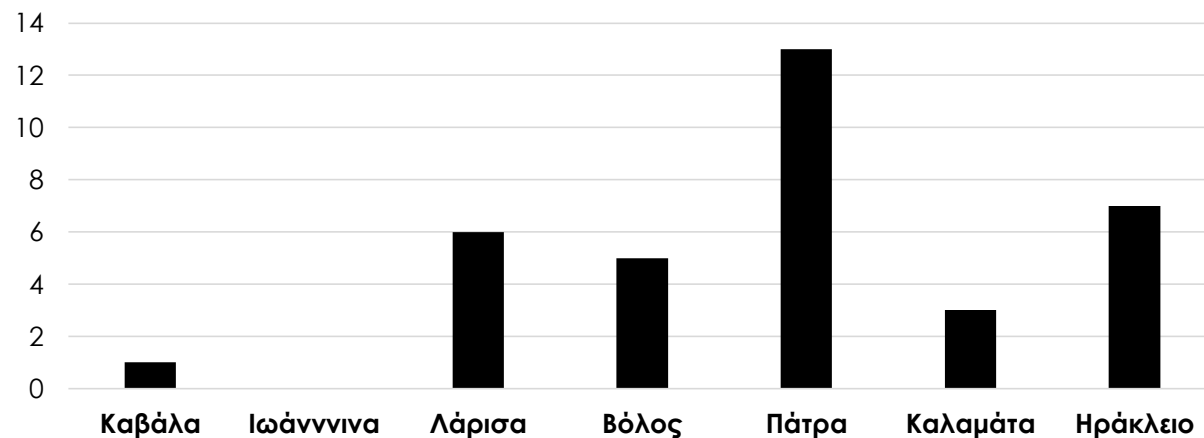
Έκταση Σχεδίου Πόλεως Κεντρικών Οικισμών σε χλμ²

Ποσοστιαία Μεταβολή Έκτασης ΣΧ.Π. Κεντρικών Οικισμών

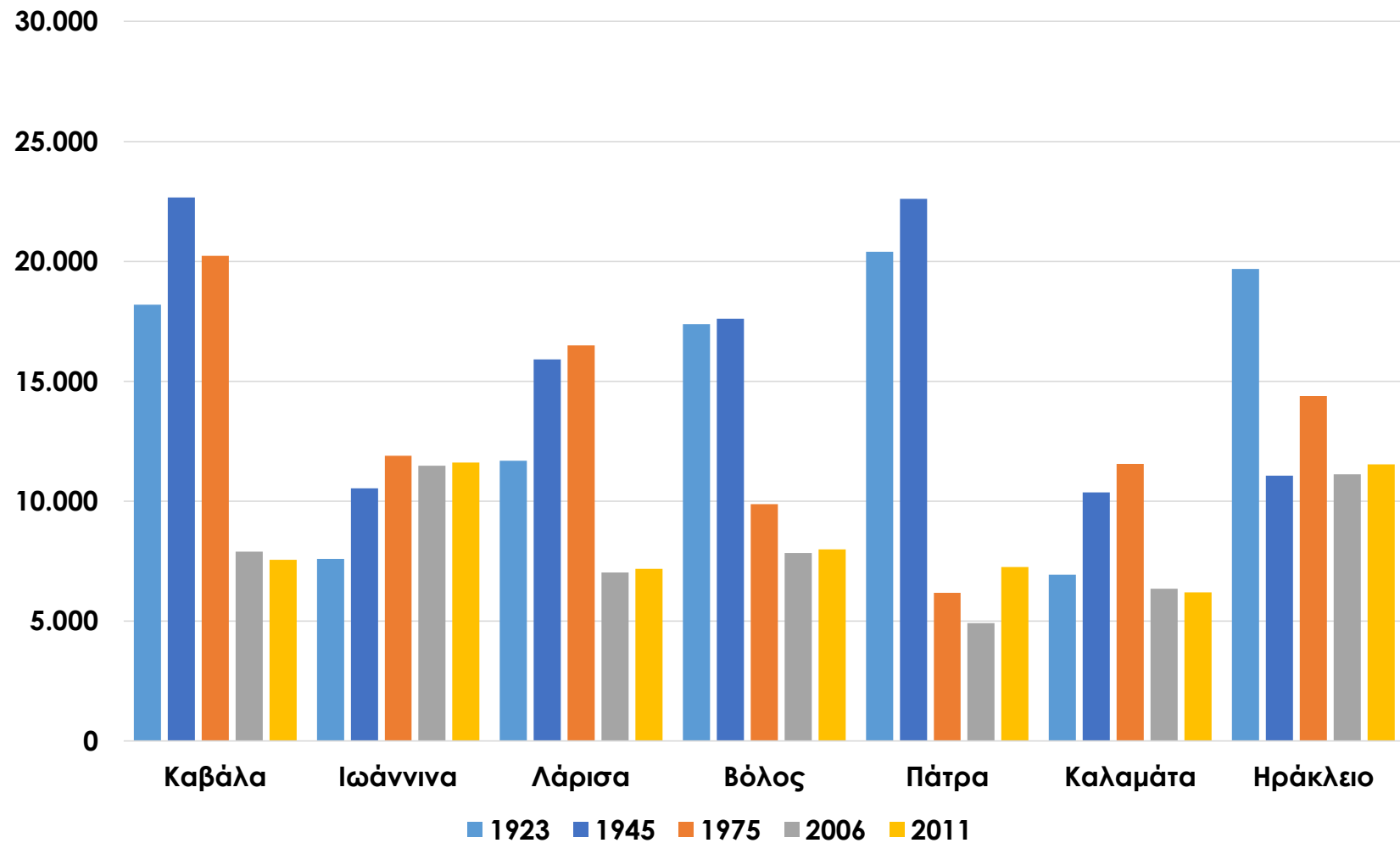

Συνένωση Αναγνωρισμένων Οικισμών στους Κεντρικούς Οικισμούς 1945-2018

Σχέδιο Πόλεως και Πληθυσμός

Πυκνότητα Κατ./χλμ²

	1945	1975	2006	2011
Καβάλα	18.189,4	22.651,9	20.218,0	7.881,6
Ιωάννινα	7.587,5	10.537,6	11.890,0	11.469,3
Λάρισα	11.683,1	15.912,4	16.491,6	7.022,7
Βόλος	17.378,0	17.611,6	9.873,5	7.836,6
Πάτρα	20.392,9	22.600,9	6.172,4	4.905,4
Καλαμάτα	6.926,8	10.366,9	11.548,9	6.342,9
Ηράκλειο	19.688,9	11.064,0	14.374,7	11.121,4

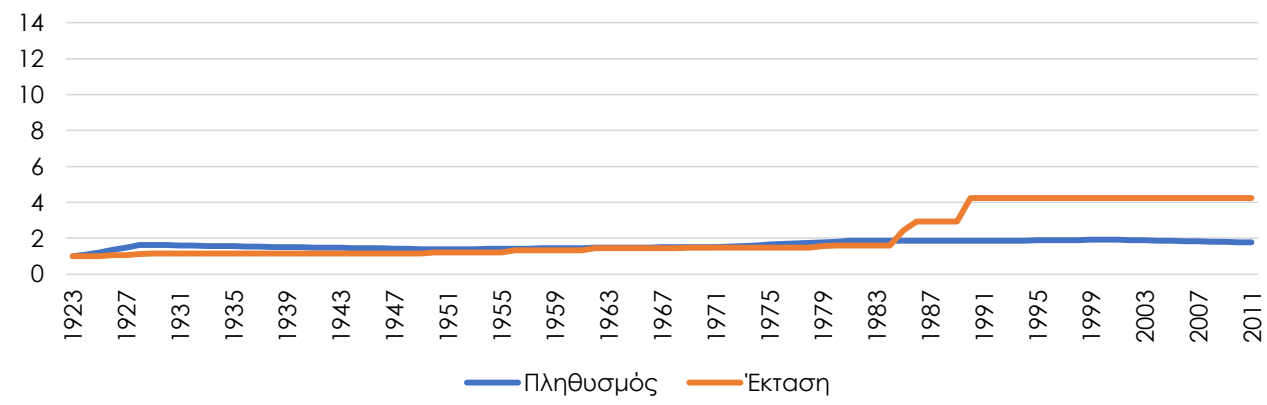
Ποσόστωση πληθυσμού και έκτασης
σε σχέση με το 2011

Περιοχή Μελέτης	Πληθυσμός		Έκταση	
	1945	1975	1945	1975
Καβάλα	82%	93%	27%	35%
Ιωάννινα	33%	49%	18%	23%
Λάρισα	25%	58%	11%	25%
Βόλος	47%	69%	23%	56%
Πάτρα	49%	72%	16%	56%
Καλαμάτα	65%	74%	39%	41%
Ηράκλειο	30%	60%	31%	48%

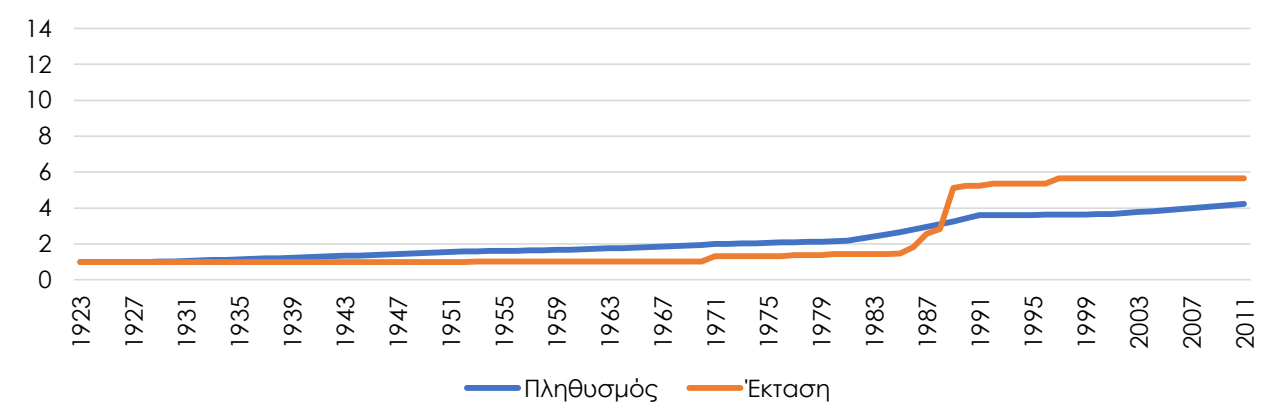
Σχέδιο Πόλεως και Πληθυσμός

Διαχρονική Σχέση Επεκτάσεων Σχεδίου Πόλεως και Πληθυσμού

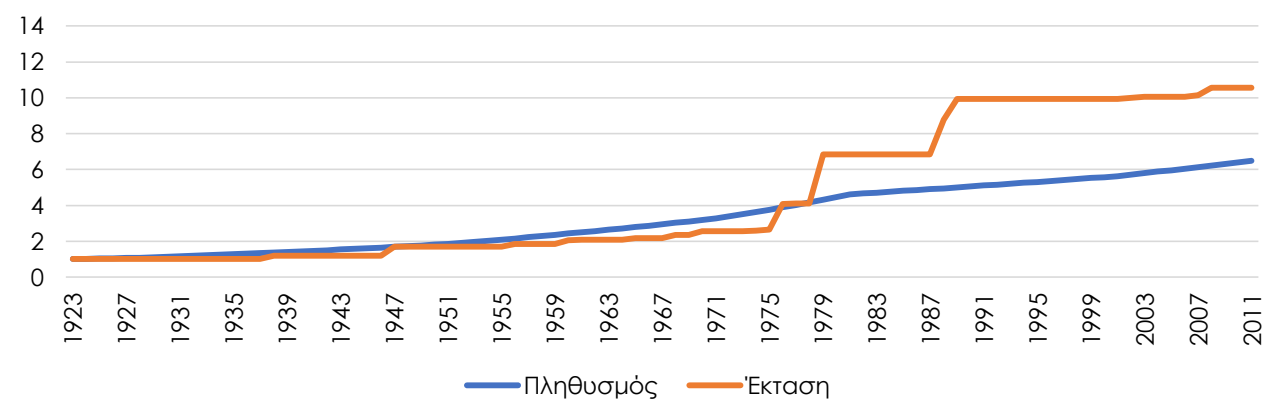
Καβάλα

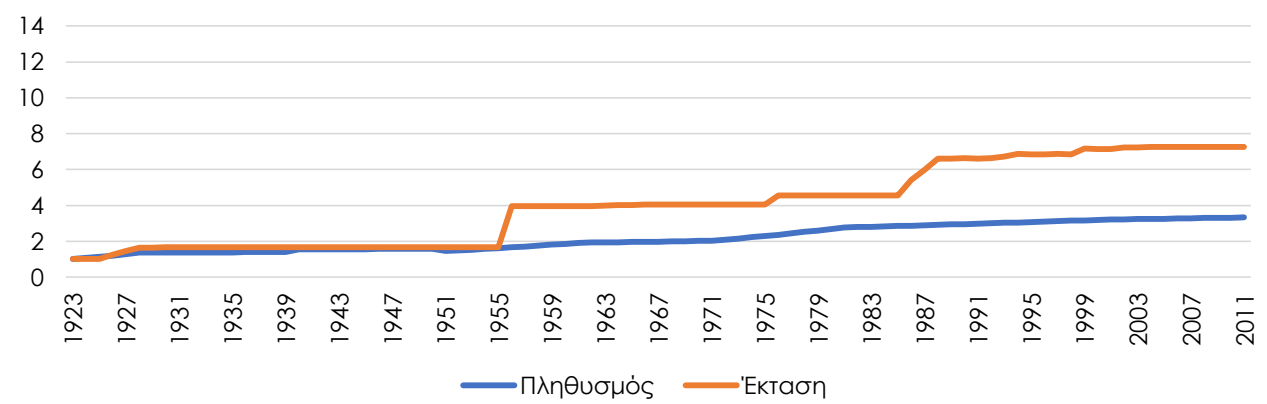
Ιωάννινα

Λάρισα

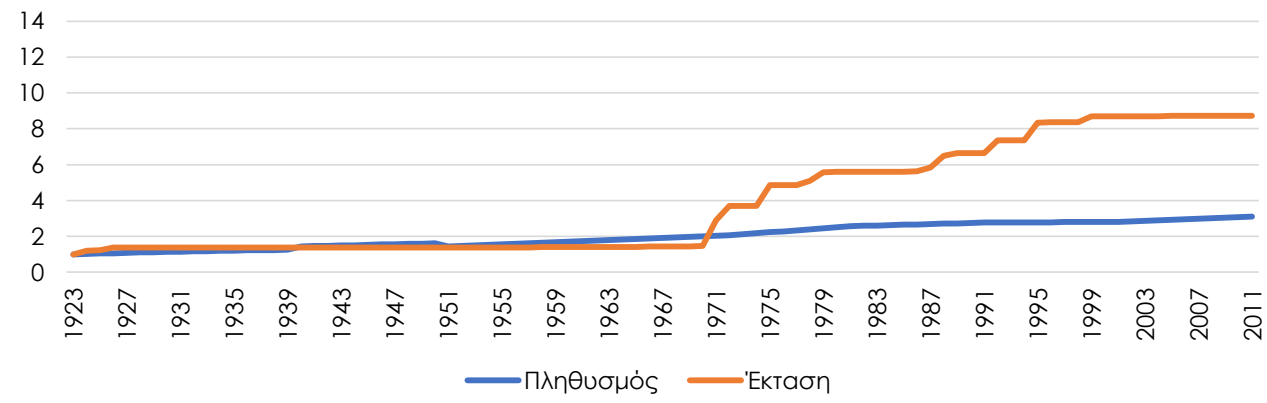

Βόλος

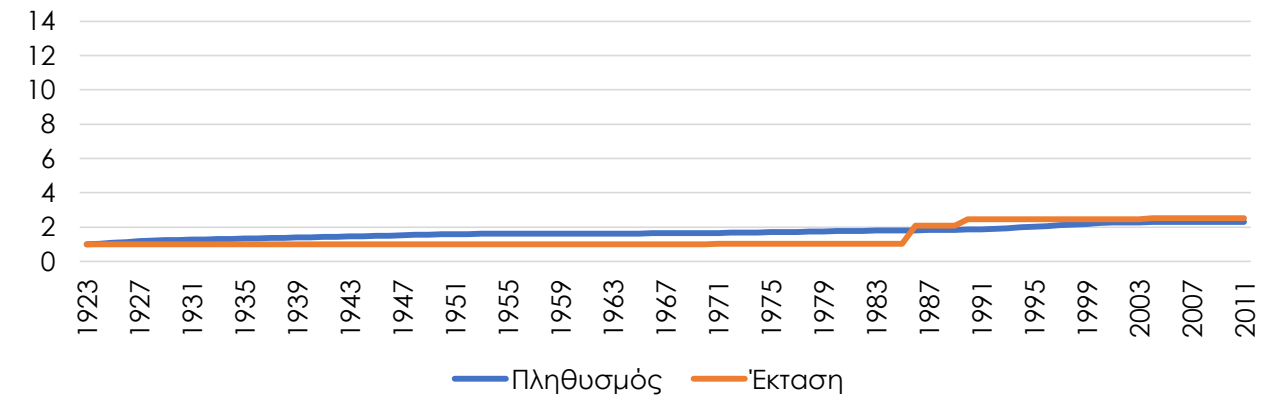

Σχέδιο Πόλεως και Πληθυσμός

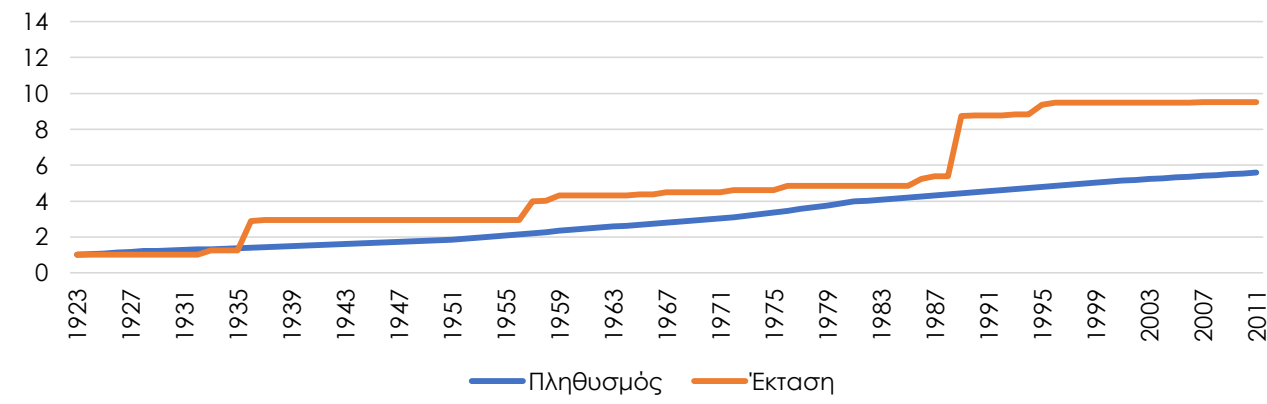
Πάτρα

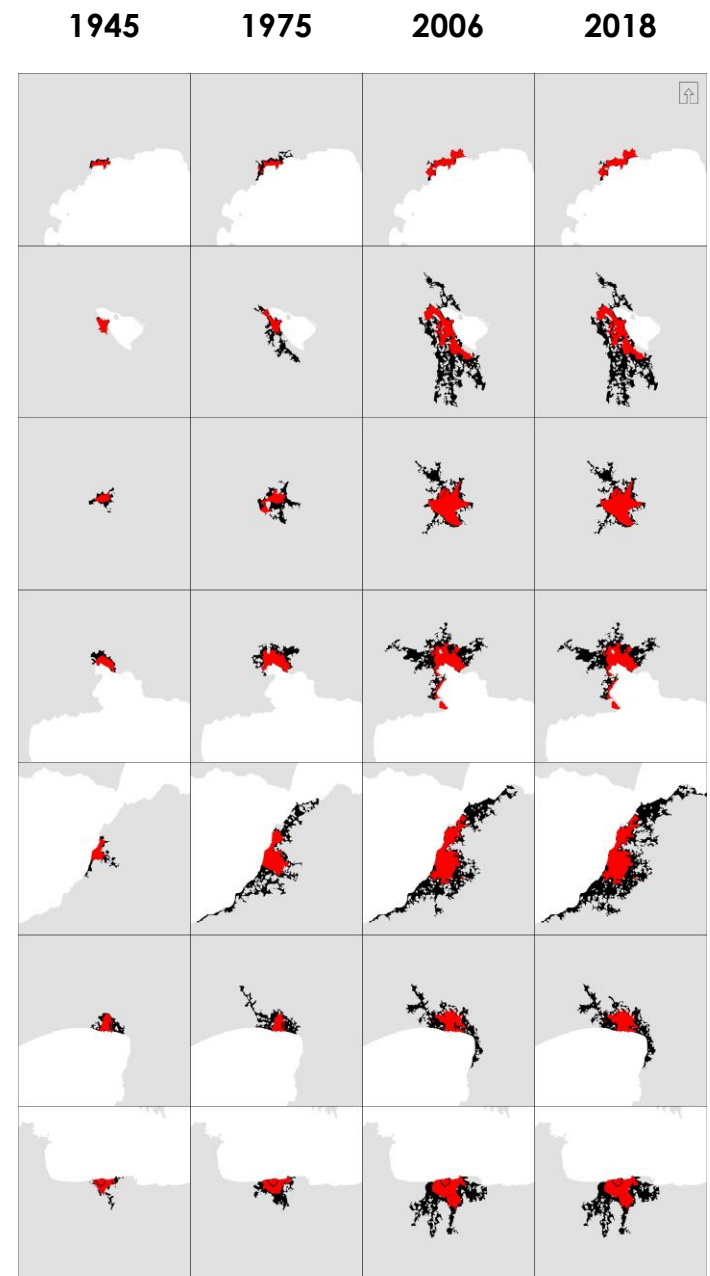
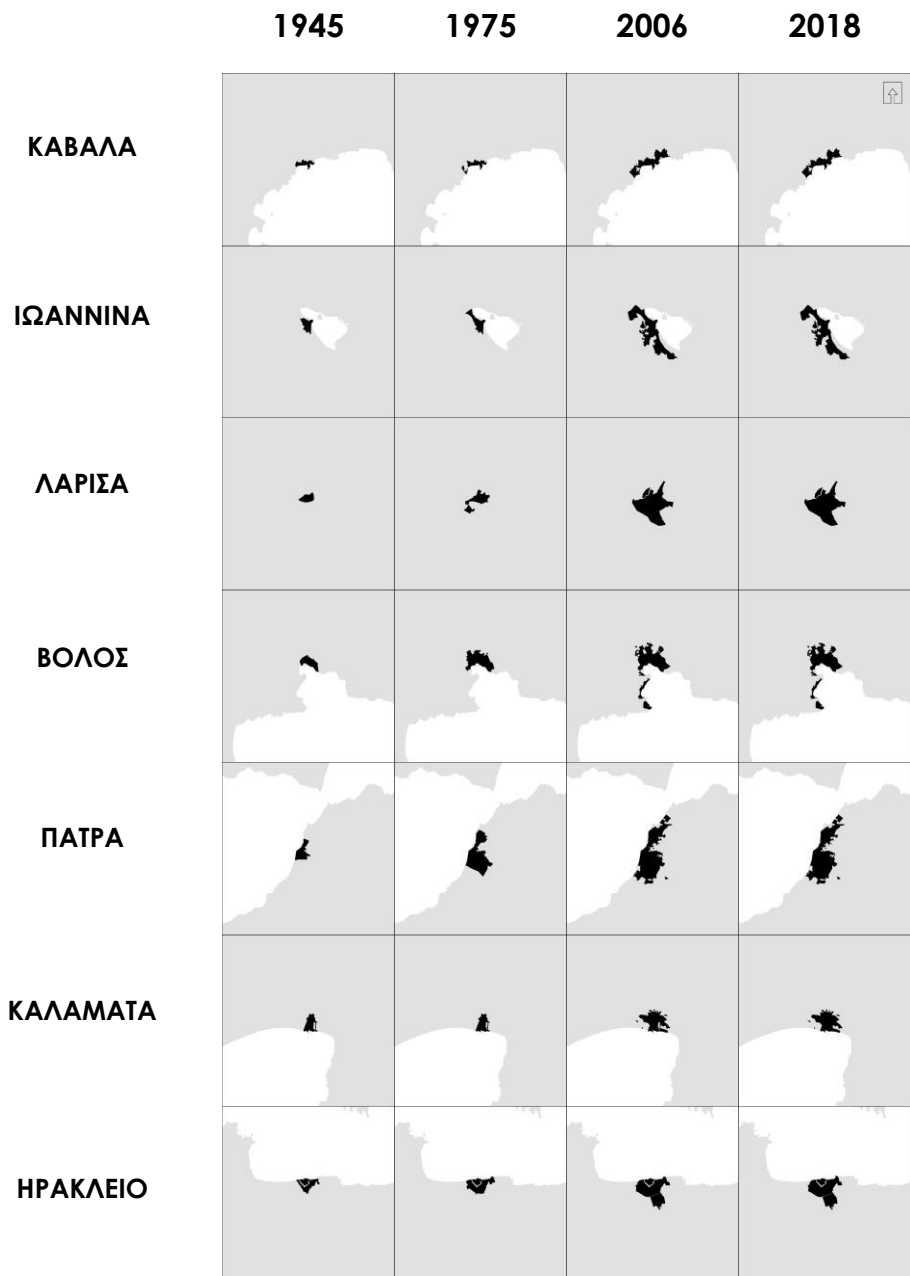
Καλαμάτα

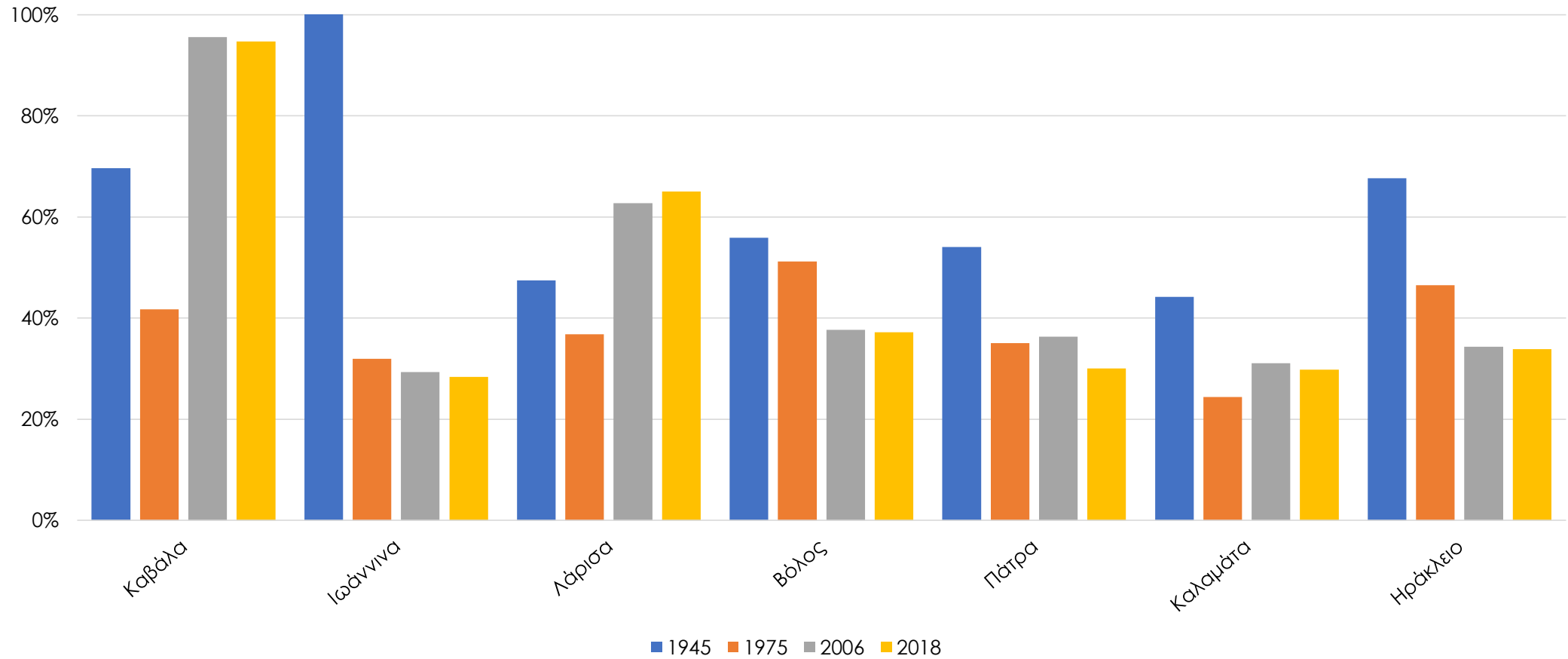
Ηράκλειο

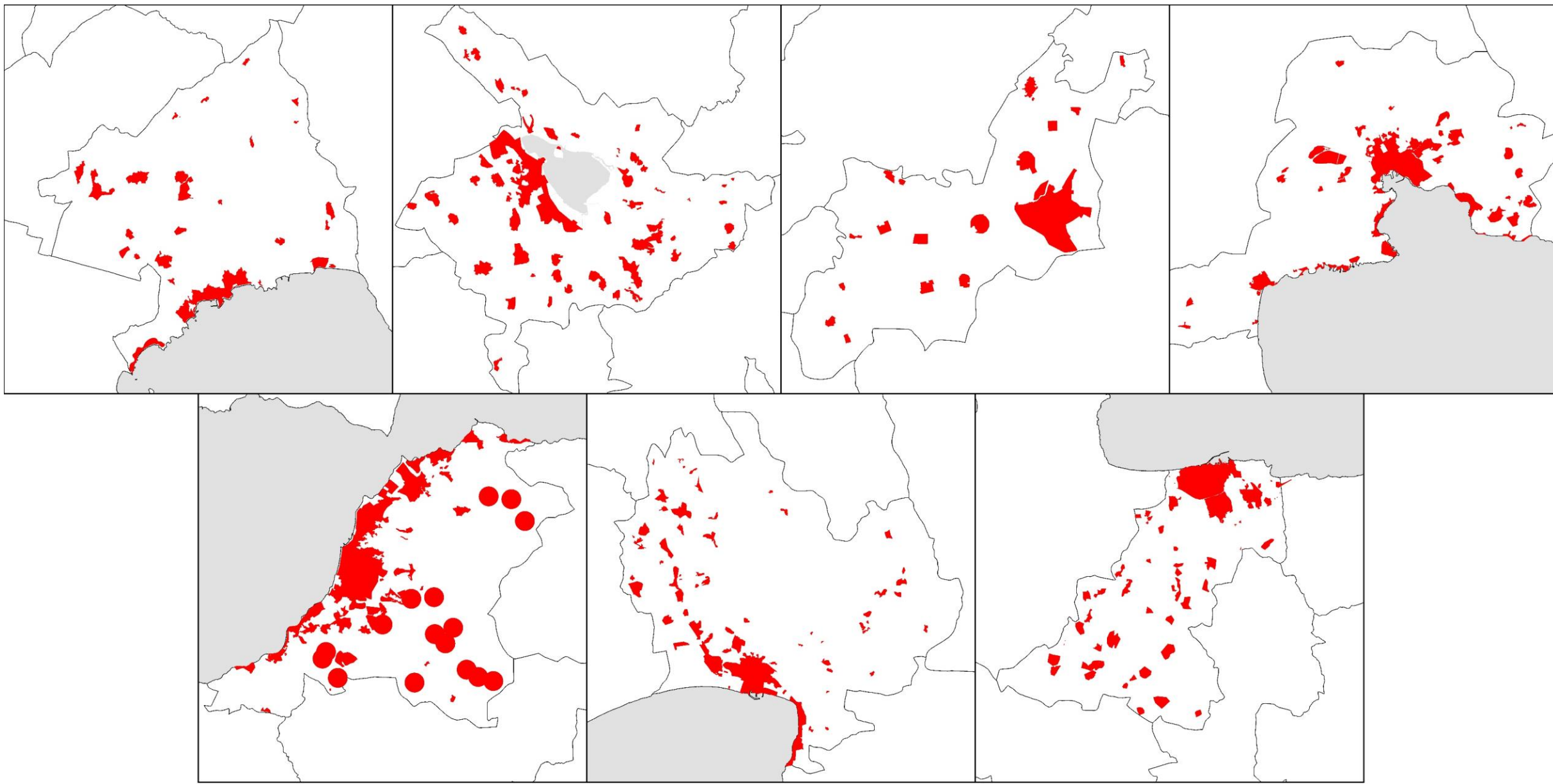

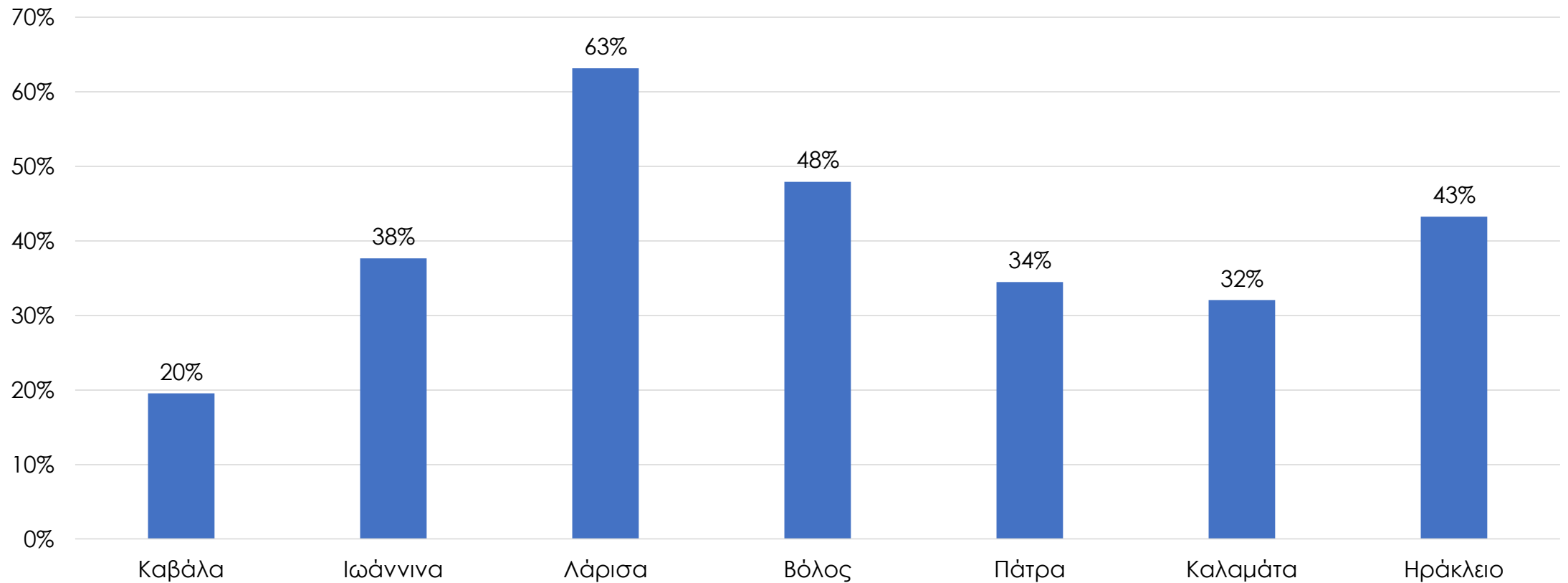
Συμμετοχή του ΣΧ.Π. του Κεντρικού Οικισμού στην Αστική Συνέχεια

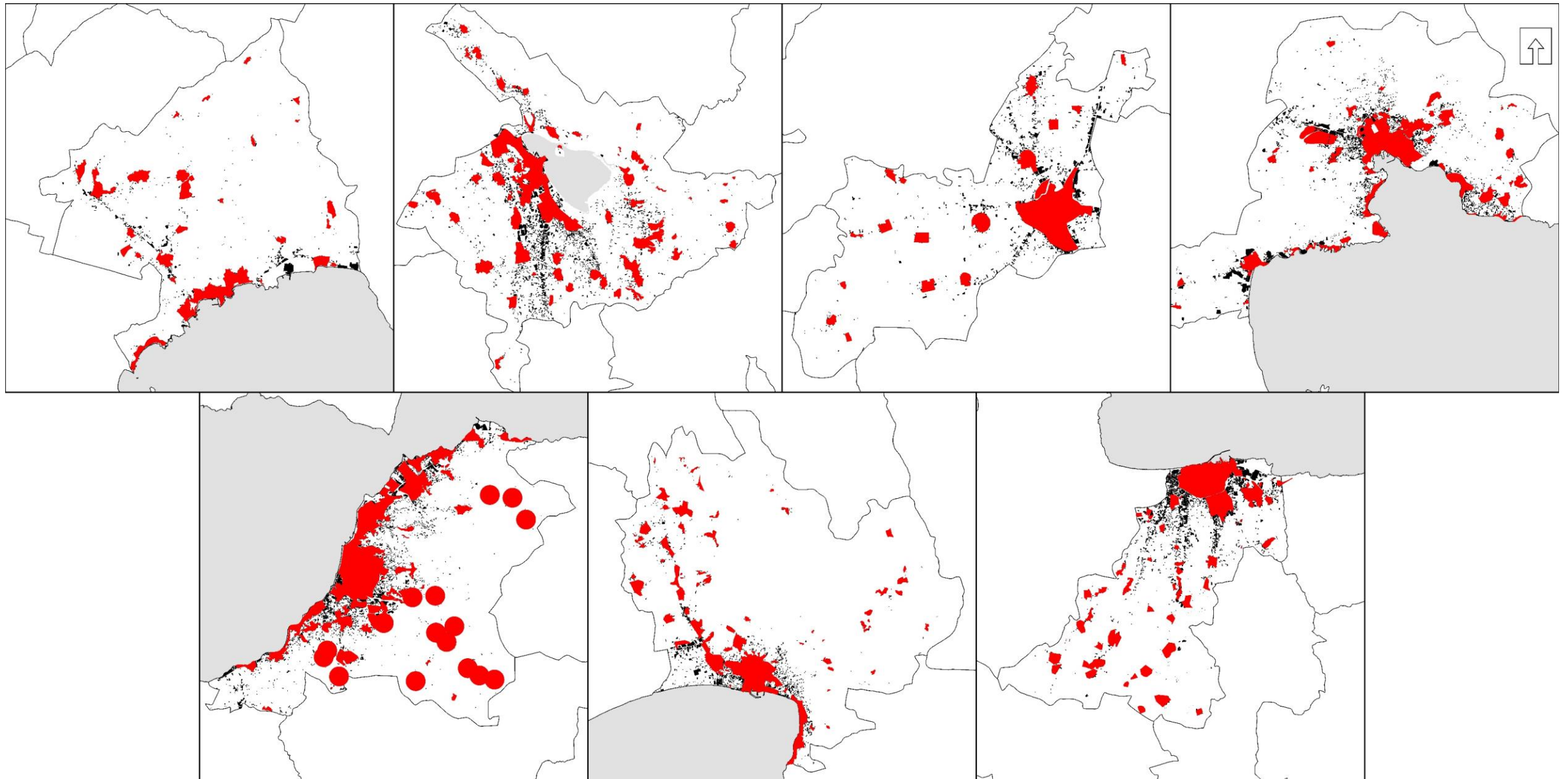
Η εικόνα που παρουσιάζουν σήμερα οι περιοχές μελέτης αναφορικά με τον οριοθετημένο χώρο

Ποσοστό Σχεδίου Πόλεως Κεντρικού Οικισμού στο Σύνολο των Σχεδίων το 2018

Ο οριοθετημένος χώρος σε σχέση με την δόμηση

Λόγοι που επηρέασαν την ανάπτυξη του Αστικού Ιστού

- Σχέδιο Πόλεως
- Αγροτικοί και Αστικοί προσφυγικοί οικισμοί
- Τοπικά ρυμοτομικά (Στρατόπεδα, ΒΙ.ΠΕ., Εργατικές Κατοικίες κ.α)
- Αυθαίρετη δόμηση
- Άλλες κρατικές παρεμβάσεις (Παρεκκλίσεις, Νομιμοποιήσεις,)

Σημερινή εικόνα

- Αποτέλεσμα διαφόρων παρεμβάσεων και κοινωνικοοικονομικών παραγόντων
- Μωσαϊκό σχεδιαστικών εργαλείων, κρατικών παρεμβάσεων και αυθαίρετης δόμησης
- Μερική εφαρμογή των σχεδιαστικών εργαλείων (ανολοκλήρωτα ή μη εφαρμοσμένα Γ.Π.Σ.)
- Πόλεις αναλογικά μεγαλύτερες του πληθυσμού αναφοράς τους
- Αστικός/δομημένος χώρος συνεχώς επεκτεινόμενος σε βάρος του αδόμητου

Σας ευχαριστώ!